

48 – Villkorsförslag och åtaganden Clab/Clink

Mål nr M 1333-11, Svensk Kärnbränslehantering AB

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken (1998:808) till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall

Huvudförhandling och syn
September – oktober 2017

Innehållsförteckning villkorsförslag (1/3)

Förslag till gemensamma villkor för Clab, Clink och Kärnbränsleförvaret

1. Allmänt villkor
2. Buller
3. Kemiska produkter och avfall
4. Damning
5. Utsläpp till luft
6. Kontrollprogram

Innehållsförteckning villkorsförslag (2/3)

Villkor enbart för Clink

7. Buller under byggtiden för inkapslingsdelen
8. Utsläpp till vatten
9. Dialogforum
10. Transporter
11. Transporter
12. Återställningsplan

Innehållsförteckning villkorsförslag (3/3)

Förslag till provotidsförfaranden och provisoriska föreskrifter

- Energibesparing

Förslag till bemyndiganden beträffande Clink

- Utsläpp till vatten

Förslag till gemensamma villkor för Clab, Clink och Kärnbränsleförvaret

Allmänt villkor

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska verksamheten vid respektive anläggning – inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar, avfall och andra störningar för omgivningen – bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad SKB uppgett eller åtagit sig i målet.

En sammanställning över SKB:s åtaganden i målet redovisas i bilaga K:28.

Buller (1/2)

2. Buller från respektive verksamhet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder i omgivningen än

Dagtid vardagar (kl 06–18)	50 dBA
Nattetid (kl 22–06)	40 dBA
Övrig tid	45 dBA

Ekvivalentvärdena ska baseras på de tidsperioder som anges i föregående stycke.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dBA vid närmaste bostäder får inte utföras nattetid (kl 22–06).

Buller (2/2)

Kontroll ska ske genom omgivningsmätning eller genom närfältsmätning i kombination med beräkning. Kontroll ska ske dels när driftskedet inleds, dels vid större förändringar i verksamheten som kan påverka bullerförhållandena. Resultatet av kontrollerna ska redovisas till berörd tillsynsmyndighet. Därutöver ska kontroll ske i enlighet med kontrollprogram för verksamheten.

Om kontroll visar att någon av bullernivåerna ovan överskrids, ska berörd tillsynsmyndighet underrättas och uppföljande kontroll utföras inom sex månader. Vid den uppföljande kontrollen får det aktuella värdet inte överskridas.

Kemiska produkter och avfall

3. Hantering av avfall och kemikalier samt användning av kemiska produkter ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage till såväl icke hårdgjorda som hårdgjorda ytor förebyggs. Eventuellt spill och läckage ska omgående samlas upp och tas om hand.

Flytande kemikalier och avfall ska lagras i dubbelmantlad eller invallad cistern som vid behov förses med påkörningsskydd. Uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 procent av volymen av övriga behållare inom samma invallning.

För radioaktivt material och radioaktivt avfall gäller särskilda bestämmelser.

Damning

4. SKB ska vidta åtgärder för att förebygga damning från verksamheten. Uppstår störningar i omgivningen till följd av damning ska motåtgärder vidtas efter samråd med berörd tillsynsmyndighet. Dammbindning ska ske med vatten eller med dammbindningsmedel som anmälts till och godkänts av berörd tillsynsmyndighet.

Utsläpp till luft

5. SKB:s egna och upphandlade maskiner och fordon ska uppfylla vid var tidpunkt gällande miljökrav enligt Trafikverkets generella miljökrav vid entreprenadupphandling eller motsvarande riktlinjer.

Kontrollprogram

6. För verksamheten vid Clab/Clink respektive Kärnbränsleförvaret ska finnas kontrollprogram med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod som omfattar bl.a. utsläppskontroll.

SKB ska ge in ett förslag till kontrollprogram till berörd tillsynsmyndighet senast tre månader innan åtgärd som omfattas av kontrollprogrammet vidtas.

För Clab ska befintligt kontrollprogram uppdateras senast tre månader efter det att de nya villkoren för verksamheten börjar gälla.

Villkor enbart för Clink

Buller under byggtiden för inkapslingsdelen (1/2)

- Under tiden för uppförandet av inkapslingsdelen, dock som längst under fem år efter det att anläggningsarbetena påbörjats, ska bullret från anläggningsarbetena begränsas i enlighet med vad som anges i Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser. När anläggningsarbetena avslutats eller, i förekommande fall, efter utgången av femårsperioden, gäller villkor 2.

SKB ska anmäla till berörd tillsynsmyndighet när anläggningsarbetena påbörjas och avslutas.

Buller under byggtiden för inkapslingsdelen (2/2)

Kontroll ska ske genom omgivningsmätning eller genom närfältsmätning i kombination med beräkning. Kontroll ska ske dels i samband med att uppförande påbörjas, dels i enlighet med kontrollprogram för verksamheten. Resultatet av kontrollerna ska redovisas till berörd tillsynsmyndighet.

Om kontroll visar att någon av bullernivåerna överskrids, ska berörd tillsynsmyndighet underrättas och uppföljande kontroll utföras inom tre månader. Vid den uppföljande kontrollen får det aktuella värdet inte överskridas.

Utsläpp till vatten (1/2)

8. Utsläpp av spillvatten ska ske till befintligt reningsverk i Simpevarp eller till annat reningsverk som uppfyller de vid var tidpunkt gällande kraven i "Allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen (ABVA)" eller motsvarande branschöverenskommelse.

SKB ska anlägga en dagvattendamm som ska dimensioneras och underställas driftförhållanden som medför att bräddning från dammen inte kan ske annat än vid ett 50-årsregn.

Utsläpp till vatten (2/2)

Länshållningsvatten samt uppsamlat dagvatten inom anläggningsområdet som släpps ut till recipient får innehålla högst följande halter av angivna ämnen och partiklar, räknat som månadsmedelvärde.

Olja ≤ 2 mg/l

Susp ≤ 100 mg/l

Provtagning av utgående länshållningsvatten ska under uppförandeskedet ske varje månad genom veckosamlingsprov som vägs samman till ett månadsmedelvärde.

Dialogforum

- SKB ska med Oskarshamns kommun och behörig tillsynsmyndighet samt myndigheter som kommunen kan föreslå, minst en gång per år mötas för att avhandla lokala miljöfrågor utifrån miljöbalkens mål och tillämpningsområde. Inom ramen för dessa möten ska SKB fortlöpande lämna information om sådana förhållanden i verksamheten som kan ge upphov till lokal miljöpåverkan eller som är av betydelse för kommunen. SKB ska svara för kostnader för möteslokaler och liknande.

Transporter (1/2)

10. Tunga transporter får anlända till eller avgå från SKB:s anläggningsområde för Clink endast mellan kl 06 och 22 helgfri måndag – fredag och endast mellan kl 08 och 15 lördag.

Under övrig tid får sådana tunga transporter anlända till eller avgå från anläggningsområdet vid högst 100 tillfällen per år. Uppgift om antalet sådana ankomster eller avgångar ska ingå i den årliga miljörapporten.

Transporter (2/2)

11. SKB ska verka för att berörd väghållare upprättar åtgärdsprogram för eventuella bullerdämpande och trafiksäkerhetshöjande åtgärder till följd av tung trafik till och från anläggningen på väg 743 mellan Trafikplats Fårbo och Simpevarp.

Om behov av åtgärd identifieras ska SKB verka för att lämpliga åtgärder vidtas i samråd med väghållaren och berörd fastighetsägare samt i rimlig omfattning delta i finansieringen av åtgärd enligt åtgärdsprogrammet.

Återställningsplan

12. SKB ska i god tid före avslutning av verksamheten vid Clink upprätta och till berörd tillsynsmyndighet lämna in en plan för återställning av området.

Förslag till prövotidsförfaranden och provisoriska föreskrifter

Energibesparing

Frågan om slutliga villkor beträffande åtgärder för energibesparing i Clink skjuts upp under en prövotid.

Under prövotiden ska SKB utreda tekniskt möjliga åtgärder för energibesparing inklusive återanvändning av spillvärme. Utredningen ska även innefatta kostnaderna för sådana åtgärder. Utredning jämte förslag till slutliga villkor i dessa delar ska redovisas till mark- och miljödomstolen senast inom tre år från laga kraftvunnen tillståndsdom.

Förslag till bemyndiganden

Förslag till bemyndiganden beträffande Clink

Utsläpp till vatten

- Berörd tillsynsmyndighet bemyndigas att vid behov föreskriva villkor i syfte att minska miljöpåverkan av olika typer av avloppsvatten som avleds till externt reningsverk eller recipient.

Åtaganden

SKB:s åtaganden i målet presenteras i form av en sammanställning för hela KBS-3-systemet och för respektive anläggning. Sammanställningen är preciseringar av förslaget till det allmänna villkoret (villkor 1 bilaga K:1) och innehåller de åtaganden SKB gör för att minska störning och miljöpåverkan från verksamheten. Flera av dessa åtaganden återfinns också i form av specificerade villkorsförslag i bilaga K:1.

Innehållsförteckning åtaganden (1/2)

KBS-3-systemet

Organisation och ledning

- Miljösamordnare
- Materialkrav
- Miljöprogram

Kemiska produkter och avfall

- Kemikalier
- Avfallshantering

Energianvändning

Innehållsförteckning åtaganden (2/2)

Clab och Clink

Strålsäkerhet

- Radiologisk utsläppskontroll

Vattenhantering

- Grundvattenbortledning
- Spillvatten
- Dagvatten
- Släckvatten

Kulturminnen

KBS-3-systemet

Organisation och ledning (1/4)

Miljösamordnare

På samtliga anläggningar i KBS-3-systemet kommer det att finnas en organisation med en miljösamordnare och vid behov relevanta stödfunktioner till denne, till exempel miljöingenjör, platsekolog eller liknande. Miljösamordnaren och dennes stödfunktioner ansvarar för uppbyggnaden, implementeringen och uppföljningen av verksamhetsutövarens egenkontroll.

Organisation och ledning (2/4)

Materialkrav

SKB kommer att ställa krav på att entreprenörer säkerställer att byggmaterial ska klara de så kallade BASTA-kriterierna (som utgår från EU:s REACH-förordning) eller motsvarande kriterier.

Material innehållande ämnen klassificerade som utfasningsämnen på KEMI:s (Kemikalieinspektionen) PRIO-lista och/eller i Begränsningsdatabasen ska undvikas.

Organisation och ledning (3/4)

Miljöprogram (1/2)

SKB kommer inför detaljprojekteringen och byggskedet upprätta ett miljöprogram för respektive anläggning med syftet att sätta mål och ange ambitioner för att i varje skede begränsa respektive anläggnings miljöpåverkan samt att säkerställa att gällande villkor innehålls och att aktuell lagstiftning efterlevs. I miljöprogrammet definieras miljömål och miljökrav som bland annat omfattar val, inköp och hantering av kemiska produkter.

Organisation och ledning (4/4)

Miljöprogram (2/2)

I miljöprogrammet beskrivs också de miljökrav som ställs på konstruktörer, leverantörer och entreprenörer. Där ingår krav på att anlitade personer har tillräcklig kunskap om hälso- och miljörisiker hos de material och kemikalier som hanteras.

Miljöprogrammet ska vara ett levande dokument som anpassas till kunskapsläget och anläggningarnas olika faser.

Kemiska produkter och avfall (1/3)

Kemikalier

SKB kommer att, i enlighet med den så kallade substitutionsregeln i miljöbalken, ersätta farliga kemikalier med mindre farliga sådana där det är möjligt. SKB kommer att hålla en uppdaterad företagsgemensam kemikalieförteckning för samtliga kemikalier som används i verksamheten.

Kemikalier och ämnen som kan vara långlivade eller bioackumulerbara i näringskedjan, hormonstörande, kraftigt allergiframkallande, cancerframkallande, arvsmassepåverkande eller fortplantningsstörande ska i enlighet med substitutionsregeln, där det är möjligt, ersättas med andra kemikalier eller ämnen i samband med uppförande, drift och avveckling av Clink och Kärnbränsleförvaret. Likaså ska användning av PVC undvikas.

Kemiska produkter och avfall (2/3)

Avfallshantering (1/2)

SKB kommer, under uppförande, drift, och avveckling av Clink och Kärnbränsleförvaret, att arbeta för att begränsa avfallsmängderna. Detta görs huvudsakligen genom anläggningarnas utformning, materialval och avfallssortering.

SKB kommer att ha en särskild återvinningsstation för restprodukter och konventionellt avfall inom respektive anläggnings driftområde, där kraven på hårdgjord yta, möjlighet till uppsamling av spill med mera, är tillgodosedda.

Kemiska produkter och avfall 3(3)

Avfallshantering (2/2)

För att undvika läckage eller brand vid hantering av bränsletankar vid avveckling av anläggningarna kommer

- inventering och sanering av miljöfarliga ämnen göras före rivning,
- konventionella anläggningar för avfallshantering i närområdet utnyttjas,
- system för att ta hand om övrigt avfall att byggas upp.

Energianvändning

SKB kommer i enlighet med företagets övergripande miljömål att verka för att begränsa utsläpp av klimatpåverkande gaser. SKB kommer också att följa kraven i Boverkets byggregler när det gäller energihushållning. SKB kommer att utforma byggnader så att energianvändningen begränsas genom låga värmeförluster, lågt kylbehov, effektiv värme och kylanvändning samt effektiv elanvändning. Vidare strävar SKB efter att begränsa utsläppen av fossil koldioxid i sin verksamhet.

Clab och Clink

Strålsäkerhet

Radiologisk utsläppskontroll

Clab och inkapslingsdelen kommer att ha ett gemensamt system för rening av radioaktiva ämnen till vatten, men separata system för rening av radioaktiva ämnen till luft. I Clink planeras kontroll av utsläpp av radioaktivitet till luft i inkapslingsdelens huvudskorsten och i Clabs huvudskorsten. Kontroll av radioaktiva ämnen i utsläppsvatten kommer att ske på samma sätt som görs i dag på Clab. Golvdränagevatten från inkapslingsdelen, vilket är det enda system som kommer att innehålla radioaktiva ämnen, leds till Clabs reningsystem för utsläppsvatten där det renas och kontrolleras före utsläpp till Hamnefjärden.

SKB kommer att utreda utsläppen av radioaktiva ämnen till luft och vatten och utvärdera förutsättningarna för att minska dessa.

Vattenhantering (1/4)

Grundvattenbortledning

I syfte att minska inläckaget av grundvatten kommer SKB i samband med bergarbeten att injektera i berget med minst samma ambitionsnivå som vid uppförandet av Clab 1 och 2. Det grundvatten som leds bort kommer att ledas till Clabs befintliga dagvattensystem.

Spillvatten

Spillvatten (Clink) kommer att renas i OKG:s reningsverk före utsläpp i havsviken Hamnefjärden. Efter att reaktorerna i Oskarshamnsverket stängts av, kan alternativa lösningar för vattenförsörjning och rening av spillvatten bli aktuella eftersom Clabs (och så småningom Clinks) behov är små i förhållande till OKG:s behov.

Vattenhantering (2/4)

Dagvatten

Dagvattnet från Clink kommer huvudsakligen att omhändertas enligt principen om lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD). För att minska dagvattenmängder från hårdgjorda ytor kommer svackdiken (stenkrossfyllda eller gräsbevuxna) att anläggas för delar av körytorna och infartsparkeringen.

I samband med uppförande av Clink kommer SKB att anlägga en ny dagvattendamm för att kunna ta emot dagvatten från befintliga hårdgjorda ytor. Dagvattendammen syftar till kompletterande flödesutjämning och sedimentering i Clabs befintliga dagvattensystem och ska dimensioneras för ett 50-års-regn. Dammen kommer även omhänderta och rena läns hållningsvatten (inklusive inläckande grundvatten).

Vattenhantering (3/4)

Släckvatten (1/2)

I Clink kommer alla utrymmen inom kontrollerat område ha golvbrunnar kopplade till golvdränagesystemet för kontrollerat område och vidare till avfallsanläggningen för behandling, såsom sker i dag för Clab. Detta innefattar även släckvatten inom kontrollerat område.

Släckvatten som uppstår utanför kontrollerat område samlas och hanteras i ett separat golvdränagesystem innan det förs ut från anläggningen via dagvattenledningar.

Vattenhantering (4/4)

Släckvatten (2/2)

Eventuellt släckvatten som används på byggnadernas utsida dräneras via omkringliggande gräs- och asfaltytor till ett regnvattendränagesystem. Detta vatten kommer inte i kontakt med utrymmen där radioaktivitet hanteras.

Under uppförandeskedet av inkapslingsdelen kommer SKB att ordna en särskild brandberedskap, exempelvis möjlighet att fördröja och tillfälligt samla upp släckvatten från byggområdet genom att dämna av diket i skogsområdet väster om industriområdet.

Kulturminnen

SKB kommer att genomföra provundersökningar (etapp 2 enligt kulturmiljölagen) inför etablering av inkapslingsdelen av Clink i områdets västra delar för att utreda om dolda fornlämningar påverkas.